

Hållbarheten landar i bomull

Hållbarhetsfrågorna är viktiga för den svenska tvätteri- och textilservicebranschen. Optimering av vatten, energi och kemikalier är en självklarhet för de auktoriserade T-märkta tvätterierna. Nu ser företagen också över användningen av bomullstextilier. Skogen och återvunna fibrer kan bli de nya bomullsfälten.

– Odling av bomull är väldigt resurskrävande. Världsnaturfonden WWF räknar med att produktionen av ett kilo bomull kan kräva upp till 29 000 liter vatten. Odlingen tar också stora arealer i anspråk och behöver stora mängder bekämpningsmedel, konstaterar Fredrik Lagerkvist, vd för textilservicepartnern Textilia som ligger i framkant när det gäller utvecklingen av miljövänliga textilier.

Två alternativa vägar

Textilia arbetar främst inom två nya spår – textilier från träfibrer och textilier från återvunna fibrer från både bomull och polyester. Kunderna, inte minst inom landstingen, har visat stort intresse. Självfallet är hållbarhetsfrågan intressant men också att de nya textilierna ibland till och med är bättre.

– Man tror gärna att miljövänligare betyder grått, hårt och fyrkantigt. Så är det inte. Vi har exempelvis en handduk i en blandning av polyester och träfibrer. Förutom att den ger ett lägre miljöavtryck vid tillverkningen torkar den dessutom fortare i torktumlaren. Det sänker vår energiförbrukning. Handduken har också bättre uppsugningsförmåga jämfört med bomullsfrotté och upplevs av många som mjukare, säger Fredrik Lagerkvist.

Komfortabla argument

Nya träfibrer behöver 90 procent mindre mängd vatten jämfört med bomullsfrotté och mindre mängd kemikalier. Redan den kunskapen kan kännas skön för inköpare och brukare. Men under långa arbetspass är komforten utan tvekan också avgörande. När allt går att förena är argumenten väldigt övertygande. För alternativen måste komma, betonar Fredrik Lagerkvist.

– Det finns en gräns för hur mycket bomull som kan produceras. Vi börjar närma oss "peak bomull".

Volymprodukterna ger effekt

Textilia arbetar aktivt för att föra in alternativen bland sina volymprodukter. Det ger direkt den största miljöeffekten. Alternativ cellulosa finns i dag i personalkläder, bäddlinnen och frottéhanddukar som Textilia tillhandahåller. Återvunnen bomull finns i draglakan och återvunnen polyester i bädd och frotté.

– Vi har långa avtal med våra kunder, ofta 6-8 år. Många av dessa avtal skrevs innan alternativen fanns och vi slänger naturligtvis inte funktionella plagg. Det skulle miljömässigt vara riktigt dåligt. Efterhand som avtalen skrivs om introducerar vi alternativ som ger lägre miljöpåverkan. Det är i den dialogen vi känner oss framgångsrika. Jag tror att vi över tid kan ersätta större delen av våra textilier med nya alternativ.

Sluter gärna kretsloppet

Textilia tvättar 100 ton varje dygn och kasserar under ett år 100 ton textilier. En viktig fråga är om dessa kan återvinnas för att därigenom sluta kretsloppet. Idag går det att återvinna ren bomull och ren polyester. Material med återvunna fibrer tar därmed plats i Textilias sortiment. Men många befintliga plagg består av en blandning av fibrer. Då blir det genast mycket mer komplicerat.

– Tekniskt är det otroligt svårt att återvinna textilier med olika fibrer. De måste separeras. Vi är genom vår duktiga textilchef med i ett flertal projekt som arbetar för att hitta en energieffektiv lösning. Det ligger några år framåt i tiden, men det är ett stort steg framåt om vi lyckas med detta inom tvätter- och textilservicebranschen.

Berättad för Ulf Silfverström.